

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 225/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pri vybavovaní jeho sťažnosti postupom Úradu vlády Slovenskej republiky pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS a postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky pod č. I/132/6895-35465/08/Fre, BP č. 70/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2008 doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) pri vybavovaní jeho sťažnosti postupom Úradu vlády Slovenskej

republiky (ďalej aj „úrad vlády“) pod č. 1473-8/2008/IP-52/OPS a postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej aj „daňové riaditeľstvo“) pod č. I/132/6895-35465/08/Fre, BP č. 70/08, ktorou žiadal vydať tento nález:

„Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii vo veci sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS bolo porušené.

Právo sťažovateľa na inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 12 ods. 2 Ústavy SR, postupom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/6895-35465/08/Fre, BP č. 70/08 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Úradu vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii, aby vo veci vedenej na Úrade vlády Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a boja proti korupcii pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS porušovať namietané práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky, aby vo veci vedenej na Daňovom riaditeľstve Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I/132/6895-35465/08/Fre, BP č. 70/08 porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporcovia sú povinní nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Sťažovateľ podal podanie zo dňa 4. 4. 2008 označené ako „Sťažnosť – porušenie individuálnych a subjektívnych práv nečinnosťou a nesprávnou činnosťou zamestnanca správcu dane – Ing. V. P. (rozhodnutie č. j. I/223/4509-23757/2008/999523-r zo dňa 5. 3. 2008)“ na Daňové riaditeľstvo SR.

Listom zo dňa 14. 4. 2008 sp. zn. I/132/6895-35465/08/Fre, BP č. 70/08 DR SR vrátilo sťažovateľovi podanie.

Sťažovateľ podal žiadosť zo dňa 5. 5. 2008 o kontrolu nesprávneho postupu pri prijímaní, evidovaní a vybavovaní sťažnosti č. j. I/132/6895-35465/08/Fre, (BP č. 70/08) zo dňa 14. 4. 2008 na Úrad vlády SR, Sekciu kontroly a boja proti korupcii.

Úrad vlády SR oznámením o postúpení podaní sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS zo dňa 23. 5. 2008 oznámil sťažovateľovi, že jeho žiadosť postúpil na Ministerstvo financií SR. Predmetné oznámenie bolo doručené sťažovateľovi dňa 26. 5. 2008.»

Svoju sťažnosť odôvodnil takto:

„Sťažovateľ sa domáhal zákonom predpísaným spôsobom (Zákon č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach) svojho práva, ktorý mu tento zákon dáva. V súlade s ustanoveniami Zákona č. 152/1998 Z. z. bolo povinnosťou príslušného orgánu sa podaním sťažovateľa zaoberať spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon a o spôsobe jeho vybavenia sťažovateľa vyrozumiť.

Sťažovateľ považuje za nevyhnutné zdôrazniť skutočnosť, že podaním zo dňa 4. 4. 2008 sa obrátil v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 so sťažnosťou na orgán príslušný na vybavenie sťažnosti. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 bolo týmto orgánom príslušným na vybavenie sťažnosti vedúci orgánu verejnej správy.

Ako vyplýva z doposiaľ uvedených skutočností, táto sťažnosť nebola postupom predpísaným zákonom č. 152/1998 Z. z. vybavená.

Dôvodom jej nevybavenia je skutočnosť, že sťažovateľ je ako to vyplýva z listu odporcu v 2. rade súdny exekútor, teda orgán verejnej moci.

Zo sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľ podával sťažnosti odporcovi v 2. rade nie v postavení exekútora, ale sťažoval sa na porušovanie svojich práv daňového subjektu – účastníka konania. Kto je daňovým subjektom vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb.

Je nesporné, že sťažovateľ je daňovým subjektom – daňovníkom. Ako taký má všetky práva daňového subjektu, ktoré daňovým subjektom priznáva zákon č. 511/1992 Z., vrátane práv, ktoré mu zaručuje zákon o sťažnostiach, vrátane práva podávať sťažnosť a domáhať sa ňou ochrany svojich práv a právom chránených záujmov a upozorňovať na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie si vyžaduje zásah orgánu verejnej správy.

Žiadne ustanovenie zákona č. 511/1992 Zb., ani zákon o sťažnostiach nevyklučuje možnosť, aby fyzická osoba, ktorá má postavenie verejného činiteľa v inom konaní, v ktorom jej práva a povinnosti nie sú definované jej postavením – súdneho exekútora nemohla využívať prostriedky ochrany, ktoré zákon každému účastníkovi takéhoto konania poskytuje.

Nakoniec, táto skutočnosť vyplýva aj z článku 12 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého základné práva a slobody sa zaručujú na území SR aj bez ohľadu na iné postavenie.

Podľa ustanovenia tohto článku – nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Je však nesporné, že odporca v 2. rade sťažovateľa z dôvodu jeho postavenia poškodil a znevýhodnil tým, že mu uprel právo podávať sťažnosti na porušovanie svojich práv, ktoré má ak subjekt v právnych vzťahoch, v ktorých nevystupuje ako orgán verejnej moci.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne

neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namietal zásah do ním označeného základného práva, ktorý mal byť spôsobený daňovým riaditeľstvom a úradom vlády tým, že daňové riaditeľstvo jeho podanie zo 4. apríla 2008 nevybavilo riadne a o jeho podaní z 5. mája 2008 úrad vlády nekonal, hoci bol povinný preskúmať postup daňového riaditeľstva, čo však dosiaľ neurobil, a preto zásah do jeho práv trvá.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“) Úrad vlády vykonáva kontrolu... vybavovania petícií a sťažností.

Podľa § 3 zákona č. 10/1996 Z. z. sa kontrolná činnosť úradu vlády vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, im podriadené orgány, na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak, na orgány miestnej štátnej správy a právnické osoby nimi zriadené, ako aj na obce pri plnení úloh štátnej správy.

Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 2 ústavy postupom daňového riaditeľstva, sám sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že preskúmania správnosti jej vybavenia sa domáhal na inom orgáne, ako je ústavný súd, avšak tento orgán dosiaľ o jeho veci nerozhodol. Ústavný súd dospel k záveru, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným orgánom. Preto sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smerovala proti postupu daňového riaditeľstva, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd sa samostatne zaoberal ďalej tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti postupu úradu vlády pri vybavovaní podania sťažovateľa z 5. mája 2008.

Z oznámenia Úradu vlády Slovenskej republiky – sekcie kontroly a boja proti korupcii z 23. mája 2008 vyplýva, že tento orgán postúpil sťažnosť sťažovateľa pod sp. zn. 1473-8/2008/IP-52/OPS Ministerstvu financií Slovenskej republiky ako nadriadenému orgánu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky s tým, že v tomto oznámení uviedol:

«Po posúdení predmetu podaní uvádzame, že vecná pôsobnosť Úradu vlády SR v oblasti vybavovania petícií a sťažností je stanovená zákonom č. 575/2001 Z. z. a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“). Podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. je Úrad vlády SR ústredným orgánom štátnej správy pre kontrolu vybavovania petícií a sťažností. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 10/1996 Z. z. tento úrad vykonáva aj kontrolu vybavovania petícií a sťažností, pričom podľa § 3 písm. a) citovaného zákona sa kontrolná pôsobnosť Úradu vlády SR na výkon kontroly podľa § 2 vzťahuje na ministerstvá a ostatné ústredné orgány

štátnej správy, im podriadené orgány, ako aj na iné štátne orgány, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Vaše námietky v podaniach zaslaných na Úrad vlády SR smerovali proti postupu DR SR Banská Bystrica, ktoré je v zriaďovateľskej pôsobnosti MF SR a útvaru vnútornej kontroly MF SR, ktoré je súčasťou organizačnej štruktúry tohto ministerstva. Na vykonanie kontroly činnosti týchto orgánov, ktorej sa dožadujete, nie je z vyššie uvedených dôvodov sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR vecne príslušná.

V prípade 28 podaní, smerujúcich proti DR SR Banská Bystrica, vykonávajú takúto kontrolu v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 10/1996 Z. z. iné orgány štátnej správy (podľa § 1 ods. 1 písm. b) tohto zákona označované ako „orgány kontroly“). V danom prípade je túto kontrolu oprávnený vykonať útvar vnútornej kontroly MF SR.

V prípade 15 podaní smerujúcich proti útvaru vnútornej kontroly MF SR ide o vykonanie kontroly podľa § 21 ods. 1 zákona č. 152/1998 Z. z., z ktorého vyplýva, že kontrolu prijímania, evidencie, prešetrovania, vybavovania sťažností podľa tohto zákona vykonáva v orgánoch verejnej správy ich vedúci alebo ním poverená osoba. V danom prípade je túto kontrolu oprávnený vykonať minister financií SR, resp. ním poverená osoba.»

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 199/02, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Úrad vlády je ústredným orgánom štátnej správy, tak ako iné orgány štátnej správy vymenované v § 1 ods. 1 zákona č. 10/1996 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že zákonom je rozdelená právomoc na vybavovanie sťažností medzi orgány štátnej správy v Slovenskej republike. Jedným z takýchto orgánov je aj Ministerstvo financií Slovenskej republiky,

ktoré je zriaďovateľom Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, ktoré je súčasťou organizačnej štruktúry tohto ústredného orgánu štátnej správy. Tento orgán je zo zákona oprávnený vybavovať aj sťažnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. a zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, ktorému bola sťažnosť sťažovateľa postúpená.

Znamená to, že úrad vlády nie je v danej veci príslušný vybaviť sťažnosť sťažovateľa podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, a preto absentuje príčinná súvislosť medzi postupom úradu vlády v danej veci a namietaným porušením základných práv sťažovateľa.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. júla 2008